

Jozef Kozák: Hrozí, že v zmenenom systéme RZV bude štát hráčom aj rozhodcom

Podľa zástupcu OZV je možné, že zmena prinesie konflikt záujmov štátu aj oslabenie princípov rozšírenej zodpovednosti výrobcov.

Foto: Odpady-portal.sk

 Publicistika | 23.03.2026 | Martin Rojko

137
Shares

Pripravované zmeny v systéme rozšírenej zodpovednosti výrobcov (RZV) vyvolávajú medzi existujúcimi organizáciami zodpovednosti výrobcov (OZV) zásadné obavy. Na odbornej konferencii EPI Odpadové hospodárstvo 2026 ich otvorene pomenoval aj Jozef Kozák, výkonný riaditeľ OZV SEWA, podľa ktorého návrh legislatívy prináša viacero rizík.

Z pohľadu praxe nejde len o technickú úpravu systému, ale o potenciálnu zásadnú zmenu fungovania trhu – vrátane rizika deformácie hospodárskej súťaže, oslabovania transparentnosti a narušenia investičného prostredia.

Štát ako regulátor aj hráč

Najväčšou výhradou je podľa OZV možný konflikt záujmov štátu. Navrhovaný model totiž podľa nich smeruje k situácii, keď štát nebude len nastavovať pravidlá a kontrolovať ich dodržiavanie, ale zároveň vstúpi do systému ako aktívny subjekt.

Kozák tento problém ilustroval jednoduchým prirovnaním: „Predstavte si futbalovú ligu, ktorú organizuje národný zväz, zároveň ju kontroluje a ešte má aj vlastný tím v súťaži. Ako to asi dopadne?“ Takýto model podľa neho nemôže viesť k férovej súťaži. „Takto to vnímame – ako nerovnú hospodársku súťaž,“ zdôraznil.

Cenotvorba bez pravidiel a riziko monopolizácie

Druhým zásadným problémom je podľa neho spôsob určovania [poplatkov](#). Kým dnes sú viazané na nákladové modely a relatívne transparentné pravidlá, [nový návrh](#) podľa OZV vytvára priestor pre nejasnosti. „Vidíme riziko, že poplatky môžu byť stanovené arbitrárne, podľa nejasných pravidiel. **Výsledkom môže byť cenový dumping.**“

V praxi by to znamenalo tlak na ceny, ktorý by nebol výsledkom efektivity, ale systémového nastavenia.

V extrémnom scenári môže podľa OZV dôjsť až k zásadnej deformácii trhu a [vytvoreniu štátneho monopolu](#). Takýto vývoj by znamenal zásadný odklon od princípov konkurenčného prostredia, na ktorých bol systém RZV doteraz postavený.

Kritiku vyvolávajú aj konkrétne prvky návrhu legislatívy. Jedným z nich je potenciálne **nastavenie, pri ktorom by sankcie jedného subjektu mohli byť príjmom iného hráča v systéme**. „To je ako keby pokuta jedného futbalového klubu bola príjmom jeho súpera.“ Podľa Kozáka ide o mechanizmus, ktorý môže zásadne narušiť motivácie na trhu a deformovať konkurenčné správanie.

Výrobcovia stratia kontrolu nad systémom

Jedným z najväznejších dopadov môže byť podľa zástupcu OZV oslabenie samotného princípu [rozšírenej zodpovednosti výrobcov](#). „Môže sa stať, že nebudeme vedieť, či sa zbiera, či sa recykluje. Výrobcovia budú len platiť, ale bez spätnej väzby.“ To by znamenalo zásadný posun – od systému, kde výrobcovia nesú zodpovednosť aj kontrolu, k systému, kde zostáva len finančná povinnosť.

Zmeny legislatívy podľa Kozáka neprinášajú len regulačné riziká, ale aj ekonomické dôsledky. Sektor odpadového hospodárstva je závislý od dlhodobých investícií a stability prostredia.

„Akákoľvek neistota bráni inováciám a dlhodobým investíciám.“ Podľa neho tak môže dôjsť k spomaleniu modernizácie infraštruktúry aj technologického rozvoja.

Zástupca OZV, podobne ako ďalšie organizácie v odvetví, zároveň odmieta naratív, že súčasný systém je nefunkčný. Pripúšťa síce jeho nedostatky, no upozorňuje, že ide o systém s reálnymi výsledkami. **„Rozšírená zodpovednosť výrobcov funguje. Nie ideálne, ale funguje.“** Riešením by podľa neho mala byť skôr jeho evolúcia než zásadná prestavba.

„Zlaté prasiatko“: freerideri

Za jeden z najväčších nevyužitých potenciálov označil Kozák boj proti tzv. freeriderom – subjektom, ktoré sa vyhýbajú plneniu povinností.

„Máme tu zlaté prasiatko – [freeriderov](#), na ktorých zabúdame.“ Efektívnejšie riešenie tohto problému by podľa neho mohlo priniesť významné dodatočné zdroje. „Čo by spravilo 10 miliónov eur navyše v systéme? Možno by sme boli niekde inde.“

Prezentácia riaditeľa SEWA sa dotkla aj otázky kontroly. Podľa neho nie je problém v nedostatku nástrojov, ale v ich uplatňovaní. **„Máme dostatok kontrolných mechanizmov. Je to o tom, ako sa využívajú.“** Zároveň zdôraznil, že žiadny systém nebude fungovať bez dôsledného vymáhania pravidiel.

Značky

EPI konferencia Odpadové hospodárstvo

freeriding

Jozef Kozák

monopol

nakladanie s odpadom

Poradca podnikateľa

recyklácia odpadu

recyklačné poplatky

Rozšírená zodpovednosť výrobcu

RZV

SEWA

triedený zber

zoštatnenie

